

Ohlsonska gården i Ramnaparken kan i år fira ett litet jubileum – den invigdes här 1965. Som synes gjorde Sven Angborn denna teckning när fastigheten låg vid Österlånggatan.

En gammal gård i Ramnaparken

I vår artikel om "Byggen" alias ingenjören och byggmästaren Oscar Ohlson berättade vi bl a om att hans fastighet Österlånggatan 68 införlivades med vårt friluftsmuseum i Ramnaparken. Då vi förmodar att bl a turister och boråsare i förskingringen i dessa somrardagar besöker vårt lika vackra som intressanta museum bör erinras om denna byggnads historia.

Fastigheten Österlånggatan 68 var från början en färggård – dess närhet till Viskan var en given fördel. Det var färgerifabrikören G A Lidén som här startade sin rörelse. Han hade fått sina lärospån hos färgerifabrikören Johan Pomp, på sin tid en av stans mest kända boråsare.

Senare blev fastigheten en skomakaregård, varefter den åter kom i en färgares händer. Den förste av dessa hette Leopold Odenius och den andre J A Andersson. Den senare anlade fö ett kattuntryckeri på den plats där man senare fann stans attraktiva nöjesplats. Här uppfördes senare Erlablagets byggnad.

Det var 1891 som Österlånggatan 68 blev byggmästaregård. Det var Frans Jonson som då bosatte sig här och i likhet med Oscar Ohlson blev Frans Jonson

snart en storbyggmästare. Många kända boråsbyggnader svarade Frans Jonson och hans arbetare för. Här kan nämnas gamla lasarettet, flickskolan, Sparbanken och "Slottet" vid Asbogatan.

Familjen Frans Jonson hade gott svängrum i sitt hem. I bottenvåningen fanns sex rum och kök och på andra våning två gavelrum samt vindskontor. I likhet med åtskilliga andra gårdar var huset kringbyggt. Inpå gården fanns bl a ett stort stall, där ägarens hästar fick vila ut efter dagens möda och slit. Frans Jonson besvärades av en svår värk och han måste så gott som dagligen använda häst och en liten promenadvagn. Med trotjänaren kusken Klas på kuskbocken kände förstås hela stan igen både ekipaget, dess ägare och kusk.

Att åka karusell var ett av denna tids mest åtråvärda nöjen. Visserligen besöktes stan tämligen ofta av nöjesföretag där karusellen var självskriven. Men inte ofta nog, tyckte paret Jonsons fyra söner som helt sonika byggde en egen karusell på gården. Man kunde även roa sig med att spela krocket på Södra torget, nu Busstorget. Man använde sommartid även flickskolans gård som krocketbana.

Men naturligtvis saknades inte allvarliga inslag i idyllen. Stundom kunde man nattetid höra välkända men inte kära tongångar. På gatan utanför hastade en känd figur fram. Det var nattpolisens som slog larm om en brand genom att stöta ihop något so man kan kalla för cymbaler. Då var det inte svårt att hålla sig både allvarsam och måhända var men även rädd. Eldsvådor var något som boråsarna motsåg med bävan. Stan hade genomlidit fyra sådana varav två på 1800-talet.

Frans Jonson var född i Värås 1847 och dog 1921. Hans hustru Maria föddes 1851 och gick ur tiden 1936.

Paret Agda och Oscar Ohlson

bidrog i hög grad till att göra denna gamla boråsgård känd och aktad. Bland makens många uppdrag kan nämnas att han 1908 var med om att bilda Borås Hantverksförening. Han blev även v ordförande i föreningens första styrelse – ordförande blev smedmästare J N Wallin. Redan följande år arrangerade denna livliga sammanslutning en hantverksmässa just i Ramnaparken. Behållningen gick till dem som drabbats av "lungrot", den tidens gissel. Man hade fö flera arrangemang i Ramnaparken och de var verkligen uppskattade med besked.

Så nog rymmer Ramnaparken många minnen. Skulle man samla alla så borde det kunna bli en bok av imponerande slag.

Att besöka vårt friluftsmuseum i denna vackra omgivning borde stå på alla boråsares program.

Ohlsonska gården i Ramnaparken kan förresten i år fira ett litet jubileum. Den invigdes nämligen 1965, för 15 år sedan sålunda.

PHILIP JOSEFSON